

**Πρόταση για τη διδασκαλία του μαθήματος της λογοτεχνίας
με χρήση Διαδικτύου**

Νίκος Μπακόλας, [Στο σπίτι του Ντοστογιέφσκι]

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Χριστίνα Βέικου

Ηλίας Γιούρης

Μαρία Κασκαντάμη

Tάξη

Γ' Γυμνασίου

Διδακτικά αντικείμενα

- Λογοτεχνία
- Νεοελληνική γλώσσα
- Διαπολιτισμική αγωγή
- Αγγλικά

Προβλεπόμενος χρόνος

Οι δραστηριότητες στο εργαστήριο των η/ν μπορούν να ολοκληρωθούν σε μία (1) διδακτική ώρα. Ωστόσο χρήσιμο θα ήταν να διατεθούν δύο ακόμη διδακτικές ώρες – η πρώτη πριν, και η δεύτερη μετά την ώρα του εργαστηρίου. Έτσι συνολικά ο σχεδιασμός του μαθήματος μπορεί να έχει την εξής μορφή:

1^η διδακτική ώρα: ανάγνωση και σχολιασμός του κειμένου του Μπακόλα μέσα στην τάξη. Το κείμενο θα αποτελέσει την αφόρμηση, αφενός για να γνωρίσουν καλύτερα οι μαθητές το συγγραφέα και αφετέρου για να επισκεφτούν και οι ίδιοι το μουσείο στο οποίο αναφέρεται το αφήγημα.

2^η διδακτική ώρα: εργασίες μέσα στο εργαστήριο των η/ν.

3^η διδακτική ώρα: παρουσίαση του υλικού κάθε ομάδας στην τάξη, παραγωγή προφορικού λόγου.

Η ιδέα των σεναρίων

1. Περιήγηση των μαθητών στην ιστοσελίδα του συγγραφέα Νίκου Μπακόλα, προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τα στοιχεία του παρακειμένου: εξώφυλλα, τίτλοι, μεταφράσεις, συνοδευτικά σχόλια στο οπισθόφυλλο ή στο αυτί των βιβλίων, διακρίσεις με τις οποίες έχει τιμηθεί το έργο, συνεντεύξεις του συγγραφέα ή σκέψεις του μετά την

έκδοση, κριτικογραφία κ.λπ. Πρόκειται για ένα ολόκληρο σύστημα πληροφοριών οι οποίες προηγούνται, συνοδεύουν ή ακολουθούν κάθε βιβλίο, συμβάλλοντας στην προώθηση ή υποβάλλοντας τρόπους ερμηνευτικής πρόσληψής του, και το οποίο περνά συνήθως απαρατήρητο από τους μαθητές. Μέσα από το προτεινόμενο σενάριο είναι δυνατό να καταδειχθεί ότι στο χώρο του βιβλίου τίποτε δεν είναι δευτερεύον: εισερχόμαστε στον κόσμο του λογοτεχνικού κειμένου διαβαίνοντας πάντοτε αυτού του είδους τα «κατώφλια». Έτσι όλα όσα περιβάλλουν το «καθαυτό» κείμενο όχι μόνο δεν είναι χωρίς σημασία αλλά μάλλον καθορίζουν ως ένα βαθμό την αξιολόγησή του.

2. Εικονική επίσκεψη στο Μουσείο Ντοστογιέφσκι, η οποία αποτελεί και το κεντρικό θέμα του αφηγήματος του N. Μπακόλα.

Στοχοθεσία της διδασκαλίας

α) Γενικοί στόχοι

- ανάπτυξη του διερευνητικού τρόπου μάθησης·
- ενεργοποίηση των μαθητών και προώθηση συνεργατικού πνεύματος·
- εξοικείωση με τη διαδικασία αναζήτησης πληροφοριών για συγγραφείς μέσα από την πλοιήγηση σε δικτυακούς τόπους·

β) Ειδικοί στόχοι

- άνοιγμα των παιδιών στο «έξω», στον πραγματικό χώρο παραγωγής και διακίνησης του βιβλίου, στο πεδίο όπου παράγεται η λογοτεχνία και όπου διακυβεύεται η επίδρασή της στους ανθρώπους.
- ένταξη του μεμονωμένου έργου στο ευρύτερο corpus του συγγραφέα: έμφαση στο γεγονός ότι το εξεταζόμενο κείμενο αποτελεί μία μόνο ψηφίδα μέσα σε ένα πολυσύνθετο ψηφιδωτό από κείμενα που το περιβάλλουν, των οποίων αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα και εντός των οποίων αποκτά το πλήρες νόημά του·
- εξοικείωση των παιδιών με ορισμένες από τις εκδοχές του «παρακειμένου», όπως ορίζεται παραπάνω (στην «ιδέα του σεναρίου»)·
- πρώτη γνωριμία με το έργο του Ντοστογιέφσκι·
- ανάδειξη του γεγονότος ότι το έργο ενός μεγάλου συγγραφέα μπορεί να πυροδοτήσει την παραγωγή ενός τεράστιου όγκου κριτικού λόγου, όπως αποδεικνύει το αχανές υλικό που έχει συσσωρευτεί και κυκλοφορεί στον κυβερνοχώρο για τον Ντοστογιέφσκι·
- καλύτερη πρόσληψη του κειμένου μέσα από τη δυνατότητα που έχουν οι μαθητές να πραγματοποιήσουν και οι ίδιοι ένα ψηφιακό ταξίδι στο Διαδίκτυο και να επισκεφτούν εικονικά το σπίτι του Ντοστογιέφσκι·

- παραγωγή προφορικού λόγου και σύνθεση των πορισμάτων της έρευνας.

Απαραίτητο υλικό

- Σχολικό εγχειρίδιο
- Τετράδιο
- Αγγλικό λεξικό
- Φυλλομετρητής (Internet Browser). Πιο συγκεκριμένα, από το Διαδίκτυο θα χρησιμοποιηθούν:
  - Η ιστοσελίδα του συγγραφέα Νίκου Μπακόλα: <http://www.macedonia.org.uk/bakolas>
  - Η ιστοσελίδα: <http://www.cityvision2000.com/city/>
  - Η ιστοσελίδα: <http://people.brandeis.edu/~teuber/dostoevskybio.html>
  - Η ιστοσελίδα της Διεθνούς Εταιρείας Ντοστογιέφσκι: <http://www.dostoevsky.org>
  - Μηχανές αναζήτησης (π.χ. <http://www.yahoo.com>, <http://www.altavista.com>, <http://www.google.com>)

Διδακτική προσέγγιση

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και κάθονται στους Η/Υ, για να διεκπεραιώσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες, σύμφωνα με τα φύλλα εργασίας που τους έχουν διανεμηθεί από τον διδάσκοντα.

Ομάδα 1:

Για την καλύτερη γνωριμία με το συγγραφέα Ν. Μπακόλα οι μαθητές εισέρχονται στην [προσωπική ιστοσελίδα](#) του. Έτσι τους δίνεται η δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μια σημαντική μεταπόπιση. Ενώ στο σχολικό εγχειρίδιο ο Μπακόλας είναι συγγραφέας ενός σύντομου κειμένου ανάμεσα σε κείμενα άλλων συγγραφέων, εδώ παρουσιάζεται όλο το φάσμα της λογοτεχνικής του εργασίας και μάλιστα σε δίγλωσσο ψηφιακό περιβάλλον (ελληνικά και αγγλικά). Η πλοήγηση των μαθητών μέσα σε αυτό το περιβάλλον καθοδηγείται από τα ερωτήματα του φύλλου εργασίας. Επιλέγουν από την αριστερή στήλη των περιεχομένων το σύνδεσμο [«Books in Greek»](#) και παρατηρούν τα εξώφυλλα των βιβλίων του. Τους ζητείται να σημειώσουν τη μορφή με την οποία γίνεται η παρουσίαση κάθε βιβλίου: σύντομο κείμενο παρουσίασης, αναγραφή εκδοτικού οίκου, αγγλική μετάφραση του τίτλου, βραβεύσεις ή υποψηφιότητες για βράβευση, χρονολογίες έκδοσης. Επίσης τους ζητείται να προσέξουν τις επανεκδόσεις των βιβλίων, τη μετακίνηση του συγγραφέα σε

διαφορετικούς εκδότες, τα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν ανάμεσα στην πρώτη έκδοση και τις μεταγενέστερες επανεκδόσεις κ.λπ.

Ομάδα 2:

Τα παιδιά εισέρχονται στην ιστοσελίδα του συγγραφέα. Και εδώ, οι δραστηριότητές τους καθοδηγούνται πάλι από τα ερωτήματα του φύλλου εργασίας. Διατρέχοντας τη σελίδα "[Books in Greek](#)", τους ζητείται να σταθούν λίγο περισσότερο στην παρουσίαση του βιβλίου από το οποίο προέρχεται το κείμενο του ανθολογίου τους (*To ταξίδι που πληγώνει*) και να κρατήσουν σημειώσεις για τη χρονική διάρκεια της συγγραφής των κειμένων πο υπαρτίζουν αυτό το βιβλίο, για το περιεχόμενό τους, καθώς και για το σκεπτικό της διάταξής τους. Στη συνέχεια περνάνε στο σύνδεσμο που επιγράφεται "[The work](#)", όπου τους ζητείται να κατανοήσουν τη λειτουργία των σχολίων του ίδιου του συγγραφέα για το έργο του. Για την εργασία αυτή μπορεί να λειτουργήσουν παραδειγματικά οι [«Σημειώσεις του συγγραφέα»](#) που καταχωρίζονται για το βιβλίο του *Χρονιές άγιες και άγριες*. Επειδή το κείμενο είναι αρκετά μεγάλο, προτείνεται να έχει εκτυπωθεί προηγουμένως από το διδάσκοντα και να διανεμηθεί στους μαθητές της ομάδας μαζί με το φύλλο εργασίας. Η δραστηριότητα περιστρέφεται γύρω από ερωτήματα που αφορούν τη λειτουργία του αυτοαναφορικού λόγου: Τι σημαίνει να σχολιάζει ένας συγγραφέας τα βιβλία του; Τι είδους πληροφορίες δίνει; Βοηθούν τα αυτοσχόλια του συγγραφέα την κατανόηση του έργου του; κ.λπ.

Ομάδα 3:

Οι μαθητές βρίσκονται στην ιστοσελίδα του συγγραφέα και ανοίγουν το σύνδεσμο "[Other books and translations](#)". Εδώ αποκαλύπτονται νέες διαστάσεις του έργου του Μπακόλα. Από τη μια παρατηρούν ότι τα βιβλία του μεταφράζονται σε περισσότερες της μιας γλώσσες. Από την άλλη διαπιστώνουν ότι και ο ίδιος ο συγγραφέας έχει μεταφέρει στη γλώσσα μας έργα της ξένης λογοτεχνίας. Το επίκεντρο της δραστηριότητας είναι η αφύπνιση των μαθητών σε ζητήματα που αφορούν τη μετάφραση, το πέρασμα των κειμένων από τη μια γλώσσα στην άλλη. Για το σκοπό αυτό τους διανέμεται, μαζί με το φύλλο εργασίας, και ένα φωτοτυπημένο απόσπασμα από τη συνέντευξη του N. Μπακόλα στο οποίο ο συγγραφέας καταθέτει ορισμένες σκέψεις για τη μεταφραστική πρακτική του. (Η συνέντευξη περιλαμβάνεται αυτούσια στο σύνδεσμο "[Bakolas HOME, The last interview](#)".) Με βάση το κείμενο αυτό, οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα γύρω από τη σχέση ανάμεσα στην πρωτογενή συγγραφική εργασία και τη δευτερογενή δουλειά της μετάφρασης. Οι δραστηριότητες της ομάδας αυτής μπορούν να κλείνουν με μια εικονική επίσκεψη [στο Μουσείο Ντοστογιέφσκι](#) και με τη σύγκριση του ψηφιακού ταξιδιού με το πραγματικό ταξίδι που περιγράφει ο Μπακόλας στο κείμενό του.

Ομάδα 4:

Οι μαθητές εισέρχονται στην ιστοσελίδα του συγγραφέα και επιλέγουν το σύνδεσμο [“Prizes and Awards”](#). Ενημερώνονται για την ποικιλία των διακρίσεων με τις οποίες μπορεί να τιμηθεί ένας συγγραφέας, καταγράφουν τα διάφορα είδη βραβείων που έχουν απονεμηθεί στο έργο του (κρατικό βραβείο, ευρωπαϊκό αριστείο, βραβείο Balkanika), σχολιάζουν τη συχνότητα με την οποία γίνονται οι βραβεύσεις. Τους ζητείται να διαβάσουν και να σχολιάσουν το σκεπτικό με το οποίο η αρμόδια Επιτροπή απένειμε το [Βραβείο Balkanika](#) στο Νίκο Μπακόλα. (Το κείμενο μπορεί να έχει τυπωθεί από πριν και να μοιραστεί σε φωτοτυπία.) Ποιες αρετές εντόπισε η Επιτροπή στο έργο του; Τι είναι αυτό που βάρυνε περισσότερο στην απόφασή της; Κάποια επιπλέον δραστηριότητα μπορεί να έχει συγκριτικό χαρακτήρα: π.χ. σύγκριση του κειμένου με το οποίο η επιτροπή αιτιολογεί τη βράβευση το μυθιστορήματος *Μπέσα για μπέσα* με το κείμενο παρουσίασης του ίδιου βιβλίου που περιλαμβάνεται στο σύνδεσμο "Books in Greek".

Ομάδα 5:

Καλό θα ήταν η σύνθεση της ομάδας αυτής να γίνει με κριτήριο τη (σχετική) ευχέρεια των παιδιών στα αγγλικά. Πληκτρολογούν την ηλεκτρονική διεύθυνση <http://people.brandeis.edu/~teuber/dostoevskybio.html> ([Brandeis University](#)), διαβάζουν ένα σύντομο κείμενο και τους ζητείται να αιτιολογήσουν τον εγκωμιαστικό τρόπο με τον οποίο μιλά ο αφηγητής του Μπακόλα για τον Ντοστογιέφσκι. Αναζητούν το ίδιο λήμμα σε μηχανές αναζήτησης (π.χ. <http://www.yahoo.com>, <http://www.altavista.com>, <http://www.google.com>) και διαπιστώνουν το εύρος του διαθέσιμου υλικού. Τι υποδηλώνει αυτή η τεράστια ποσότητα πληροφορίας; Στη συνέχεια τους ζητείται να επισκεφθούν τον κόμβο της Διεθνούς Εταιρείας Ντοστογιέφσκι και να ξεναγηθούν, μέσα από τις διαθέσιμες επιλογές, στο [Μουσείο Ντοστογιέφσκι](#). (Διευκρινίζεται ότι μεγάλο τμήμα της σελίδας βρίσκεται ακόμη υπό διαμόρφωση.)

Σύνθεση των υλικού, συμπεράσματα (3^η διδακτική ώρα)

Οι επιμέρους ομάδες επεξεργάζονται τα στοιχεία που έχουν συγκεντρώσει και παρουσιάζουν τα πορίσματά τους μέσα στην τάξη με την καθοδήγηση του διδάσκοντα. Κάποιες από τις ερωτήσεις των φύλλων εργασίας μπορεί να απαντηθούν σε μορφή γραπτού δοκιμίου που θα διαβαστεί στην τάξη. Γίνεται διάλογος για τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι ομάδες και για τον τρόπο επίλυσής τους, για τα ευρήματα που τους εντυπωσίασαν περισσότερο, αξιολογούνται οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν και αναζητούνται τρόποι

συνδυασμού των επιμέρους στοιχείων κ.ο.κ. Η όλη συζήτηση ενδέχεται να καταλήξει στην απόφαση των μαθητών να διαβάσουν κάποιο βιβλίο του Μπακόλα ή του Ντοστογιέφσκι.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Πληκτρολογήστε την ηλεκτρονική διεύθυνση
<http://www.macedonia.org.uk/bakolas>.

Βρίσκεστε στην ιστοσελίδα του συγγραφέα Νίκου Μπακόλα.

Από την αριστερή στήλη των περιεχομένων επιλέγετε το σύνδεσμο "Books in Greek". Σας δίνεται η δυνατότητα να πλοηγηθείτε στο σύνολο της εκδοτικής παραγωγής ενός Έλληνα λογοτέχνη. Παρατηρώντας προσεκτικά την οργάνωση της σελίδας, απαντήστε στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Καταγράψτε τους τίτλους των βιβλίων του συγγραφέα.
2. Με ποια σειρά κατατάσσονται οι τίτλοι στη σελίδα; Για την απάντησή σας να λάβετε υπόψη τις χρονολογίες έκδοσης που παρατίθενται συστηματικά κάτω από κάθε τίτλο.
3. Πόσα χρόνια διαρκεί η συγγραφική δραστηριότητα του Ν. Μπακόλα;
4. Περιγράψτε λεπτομερώς τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η παρουσίαση των βιβλίων. Ποιες πληροφορίες θεωρούνται απαραίτητες για την ταυτότητα του βιβλίου;
5. Νομίζετε ότι είναι χρήσιμη η παράθεση αυτών των πληροφοριών; Σε τι χρησιμεύουν στον αναγνώστη;
6. Ορισμένα από τα βιβλία του συγγραφέα έχο ν εκδο θί δύο ή περισσότερες φορές. Ποια είναι αυτά τα βιβλία; Πόσος καιρός μεσολαβεί ανάμεσα στην πρώτη έκδοση και τις μεταγενέστερες επανεκδόσεις; Από όσα μπορείτε να δείτε στην οθόνη, τι αλλάζει από τη μία έκδοση στην άλλη;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

Πληκτρολογήστε την ηλεκτρονική διεύθυνση
<http://www.macedonia.org.uk/bakolas>.

Βρίσκεστε στην ιστοσελίδα του συγγραφέα Νίκου Μπακόλα.

Σας δίνεται η δυνατότητα να πλοηγηθείτε στο σύνολο της εκδοτικής παραγωγής ενός Έλληνα λογοτέχνη. Ακολουθήστε προσεκτικά τις οδηγίες για να απαντήσετε στα ζητήματα που θέτονται παρακάτω:

1. Όπως σας πληροφορεί το εισαγωγικό σχόλιο του βιβλίου σας, το κείμενο που διδαχθήκατε προέρχεται από το βιβλίο του N. Μπακόλα *To ταξίδι που πληγώνει*. Επιλέξτε το σύνδεσμο "Books in Greek" από την αριστερή στήλη της ιστοσελίδας του συγγραφέα. Διαβάστε την παρουσίαση του παραπάνω βιβλίου και απαντήστε στα ακόλουθα ερωτήματα:
  - α) Πότε εκδόθηκε το βιβλίο;
  - β) Ο χρόνος έκδοσης του βιβλίου συμπίπτει με τη χρονολογία της γραφής του;
  - γ) Ποιο είναι το περιεχόμενό του;
  - δ) Ποια είναι η διάταξη των κειμένων που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό;
2. Επιλέξτε από την αριστερή στήλη των περιεχομένων το σύνδεσμο "The work" και από εκεί τις «Σημειώσεις του συγγραφέα» για το βιβλίο *Χρονιές άγιες και άγριες*. Διατρέξτε προσεκτικά το κείμενο των σημειώσεων στην οθόνη του η/ν σας (ή διαβάστε το, εναλλακτικά, στην έντυπη μορφή του, που επισυνάπτεται στο φύλλο εργασίας) και απαντήστε στα παρακάτω ζητήματα.
  - α) Πότε γράφτηκαν τα κείμενα του βιβλίου και πώς χαρακτηρίζονται από το συγγραφέα τους;
  - β) Ποια ήταν η τύχη των πρώτων κειμένων του N. Μπακόλα;
3. Σε τι νομίζετε ότι χρησιμεύει η δημοσίευση των «πρώτων πεζών» ενός αναγνωρισμένου συγγραφέα;
4. Τι πληροφορίες μεταδίδει ο συγγραφέας σε αυτό το προσωπικό σχόλιο για το έργο του; (Θα διευκολυνθείτε στην απάντησή σας αν χωρίσετε το κείμενο σε παραγράφους και δώσετε στη συνέχεια έναν μικρό επίτιτλο σε καθεμία από αυτές.)

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

Πληκτρολογήστε την ηλεκτρονική διεύθυνση
<http://www.macedonia.org.uk/bakolas>.

Βρίσκεστε στην ιστοσελίδα του συγγραφέα Νίκου Μπακόλα.

Σας δίνεται η δυνατότητα να πλοιηγηθείτε στο σύνολο της εκδοτικής παραγωγής ενός Έλληνα λογοτέχνη. Ακολουθήστε προσεκτικά τις οδηγίες για να απαντήσετε στα ζητήματα που θέτονται παρακάτω:

1. Από την αριστερή στήλη της ιστοσελίδας επιλέγετε αρχικά το σύνδεσμο “Books in Greek”. Καταγράφετε τους τίτλους που έχει δημοσιεύσει ο συγγραφέας.
2. Στη συνέχεια επιλέγετε το σύνδεσμο “Other books and translations”. Ποια από τα βιβλία του συγγραφέα μεταφράστηκαν σε άλλη γλώσσα;
3. Το έργο του Ν. Μπακόλα μεταφράζεται σε ξένες γλώσσες αλλά συγχρόνως και ο ίδιος ο συγγραφέας μεταφράζει στα ελληνικά έργα της ξένης λογοτεχνίας. Καταγράψτε τους τίτλους που έχει μεταφράσει στη γλώσσα μας και στη συνέχεια διαβάστε το απόσπασμα από τη συνέντευξη του Μπακόλα, το οποίο επισυνάπτεται στο φύλλο εργασίας. (Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης οι ενδιαφερόμενοι θα το βρουν στην ιστοσελίδα του συγγραφέα, στο σύνδεσμο “Bakolas HOME”, The last interview.) Με βάση τα όσα λέει ο συγγραφέας για το μεταφραστικό του έργο, απαντήστε στα ακόλουθα ερωτήματα:
  - α) Γιατί η μετάφραση είναι κοπιαστικότερη εργασία από το γράψιμο ενός πρωτότυπου έργου;
  - β) Πώς καταλαβαίνετε τη διατύπωση ότι ο μεταφραστής «πρέπει να βάλει τον εαντό του» μέσα στο κείμενο που μεταφράζει;
4. Επισκεφθείτε εικονικά το Μουσείο Ντοστογιέφσκι για το οποίο γίνεται λόγος στο αφήγημα του Ανθολογίου σας. Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση <http://www.cityvision2000.com/city/> επιλέξτε το σύνδεσμο “Sightseeing”, και από εκεί περάστε στα “Museums of St. Petersburg” και δείτε την πρόσοψη του εν λόγω μουσείου. Καταγράψτε την αίσθηση που σας προκαλεί αυτό το ψηφιακό ταξίδι στον κυβερνοχώρο και συγκρίνετε την με την αίσθηση που προκάλεσε στον αφηγητή του Μπακόλα η πραγματική επίσκεψη στο ίδιο μουσείο.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4

Πληκτρολογήστε την ηλεκτρονική διεύθυνση
<http://www.macedonia.org.uk/bakolas>.

Βρίσκεστε στην ιστοσελίδα του συγγραφέα Νίκου Μπακόλα.

Σας δίνεται η δυνατότητα να πλοηγηθείτε στο σύνολο της εκδοτικής παραγωγής ενός Έλληνα λογοτέχνη. Ακολουθήστε προσεκτικά τις οδηγίες για να απαντήσετε στα ζητήματα που θέτονται παρακάτω:

1. Από την αριστερή στήλη των περιεχομένων επιλέξτε το σύνδεσμο “Prizes and Awards”. Συμβουλευθείτε, αν χρειαστεί, το αγγλικό λεξικό που έχετε μαζί σας και απαντήστε στα ακόλουθα ερωτήματα:
  - α) Με ποιες διακρίσεις τιμήθηκε το έργο του συγγραφέα;
  - β) Οι βραβεύσεις του Ν. Μπακόλα εκτείνονται στο χρονικό διάστημα μιας εικοσαετίας περίπου (1978-1999). Παρατηρήστε τη συχνότητα με την οποία γίνονται αυτές οι τιμητικές διακρίσεις. Τι συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε για την απήχηση του λογοτεχνικού του έργου αλλά και για την αναγνώριση του ίδιου του Μπακόλα ως συγγραφέα, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό;
2. Όπως μπορείτε να δείτε στην οθόνη σας, το μυθιστόρημα του Ν. Μπακόλα *Μπέσα* για μπέσα (ή Ο άλλος Φώτης) κέρδισε το βραβείο Balkanika 1999. Χρησιμοποιήστε τη δυνατότητα που σας δίνεται από την ιστοσελίδα να μάθετε περισσότερα για το συγκεκριμένο βραβείο (επιλέγοντας το σύνδεσμο “Info on Balkanika Prize 1999” και από εκεί επιλέγοντας ως γλώσσα την ελληνική). Διαβάστε στην οθόνη –ή στη συνημμένη στο φύλλο εργασίας φωτοτυπία– το «Πρωτόκολλο της Επιτροπής για το βραβείο» και απαντήστε στα εξής ερωτήματα.
  - α) Από ποιες χώρες προέρχονταν οι συγγραφείς που ήταν συνυποψήφιοι με το Ν. Μπακόλα για το βραβείο;
  - β) Με ποιο σκεπτικό η αρμόδια Επιτροπή απένειμε το βραβείο Balkanika στο Ν. Μπακόλα; Ποιες αρετές εντόπισε η Επιτροπή στο έργο του; Τι είναι αυτό που βάρυνε περισσότερο στην απόφασή της;
  - γ) Με βάση τα όσα διαβάζετε στο κείμενο της Επιτροπής, πώς αντιλαμβάνεστε τον όρο «βαλκανική λογοτεχνία»;
3. Από την αριστερή στήλη των περιεχομένων επιλέξτε το σύνδεσμο “Books in Greek” και διαβάστε το κείμενο παρουσίασης που συνοδεύει τη φωτογραφία του εξωφύλλου του βιβλίου *Μπέσα* για μπέσα (ή Ο άλλος Φώτης). Μπορείτε να συνδέσετε το περιεχόμενο του βιβλίου όπως δίνεται στην παρουσίαση αυτή, με το σκεπτικό της Επιτροπής για τη βράβευση του ίδιου βιβλίου;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5

1. Στο κείμενο του Νίκου Μπακόλα που ανθολογείται στο βιβλίο σας ο αφηγητής εκφράζει απεριόριστο θαυμασμό για το έργο του Ντοστογιέφσκι. Πληκτρολογώντας την ηλεκτρονική διεύθυνση <http://people.brandeis.edu/~teuber/dostoevskybio.html> εισέρχεστε σε μια ιστοσελίδα από την οποία μπορείτε να αντλήσετε αρκετές πληροφορίες για το Ρώσο συγγραφέα. Επιλέξτε από τον πίνακα περιεχομένων το σύνδεσμο “Introduction” και διαβάστε το σύντομο κείμενο με το οποίο παρουσιάζεται ο συγγραφέας, χρησιμοποιώντας, όπου είναι απαραίτητο, το αγγλικό λεξικό που έχετε μαζί σας. Λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που σας δίνονται στο εισαγωγικό αυτό κείμενο, μπορείτε να κατανοήσετε τους λόγους που οδηγούν τον αφηγητή του Μπακόλα να ισχυριστεί ότι «δεν πρόκειται να υπάρξει άλλος συγγραφέας σαν τον Ντοστογιέφσκι σε ολόκληρο τον κόσμο»; (σ. 337 του Ανθολογίου σας)
2. Αναζητήστε το λήμμα Dostoevsky σε μηχανές αναζήτησης. Μπορείτε να επιλέξετε κάποια ή κάποιες από τις ακόλουθες: <http://www.yahoo.com>, <http://www.altavista.com>, <http://www.google.com>. Πόσες ηλεκτρονικές διευθύνσεις αποφέρει η αναζήτησή σας; Πώς ερμηνεύετε αυτή την ποσότητα της διαθέσιμης πληροφορίας;
3. Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της Διεθνούς Εταιρείας Ντοστογιέφσκι: <http://www.dostoevsky.org> Από τα περιεχόμενα επιλέξτε το σύνδεσμο “Links” και στη συνέχεια το σύνδεσμο “Dostoevsky museum (St. Petersburg)”. Μολονότι η σελίδα βρίσκεται ακόμη υπό κατασκευή, μπορείτε να αξιοποιήσετε κάποιες από τις δυνατότητές της: πατήστε την επιλογή “Exposition” και ξεναγηθείτε στο διαμέρισμα του Ντοστογιέφσκι για το οποίο γίνεται λόγος στο αφήγημα του Ανθολογίου σας. Διαβάστε με τη βοήθεια του αγγλικού λεξικού τις τρεις πρώτες παραγράφους του κειμένου και γράψτε μία σύντομη παράγραφο για την ιστορία του σπιτιού και τη μετατροπή του σε μουσείο.